

- Sťažovatelia:**
1. **Ing. František Čerman**, nar. 29.11.1950,
trvale bytom Tabaková 1, Bratislava
  2. **Ing. Pavel Bed'ač**, nar. 27.9.1954,
trvale bytom Mostná 9, Nitra
  3. **Ing. Miloš Kocúr**, nar. 05.04.1954,
trvale bytom Župné námestie č. 1, Nitra
  4. **Ing. Milan Andrášik**, nar. 18.07.1951,
trvale bytom Slávičie chodníky č. 21, Nitra
  5. **Stanislav Dúbravický**, nar. 13.02.1954
trvale bytom Hviezdna 4, Nitra
  6. **Juraj Lachman**, nar. 25.10.1953,
bytom Piaristická 3, Nitra

Spoločne zast.:

Porušovateľ základného práva: Najvyšší súd Slovenskej republiky, Župné námestie 13,
Bratislava

SŤAŽNOSŤ

proti porušovaniu základných práv
a slobôd vyplývajúcich z Ústavy
Slovenskej republiky, a ľudských práv
a základných slobôd vyplývajúcich
z medzinárodných zmlúv podľa čl. 127
Ústavy Slovenskej republiky

- dvojmo
- plná moc
- prílohy podľa textu

I.

Sťažovatelia sme obžalovanými v trestnej veci vedenej na Najvyššom súde SR ako odvolacom súde pod sp. zn. 4 To 36/2004 (trestná vec bola na Krajskom súde v Bratislave ako súde 1. stupňa vedená pod sp. zn. 1 T 36/90).

Trestné stíhanie v predmetnej trestnej veci sa začalo dňa 14.7.1976 a bolo vedené pod ČVS: VV – 38/76. Dňa 31.3.1977 bolo trestné stíhanie prerušené. V trestnom stíhaní sa pokračovalo na základe uznesenia vyšetrovateľa zo dňa 15.6.1981. Dňa 16.6.1981 bolo štyrom z nás v tejto trestnej veci vznesené obvinenie a následne aj ďalším trom. Po ukončení vyšetrovania bola proti nám podaná obžaloba, na základe ktorej prebehlo na Krajskom súde v Bratislave konanie pod sp. zn. 1 T 6/82 a na Najvyššom súde SR odvolacie konanie pod sp. zn. 1 To 17/83.

Dôkaz: uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 14.7.1976
uznesenie o prerušení trestného stíhania zo dňa 31.3.1977
uznesenie o pokračovaní v trestnom stíhaní zo dňa 15.6.1981
uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 16.6.1981

Hoci v čase medzi začatím trestného stíhania dňa 14.7.1976 a jeho prerušením dňa 31.3.1977 bolo v predmetnej trestnej veci pod pôvodným ČVS: VV – 38/76 vykonaných množstvo dôkazov, tieto sa nikdy nestali súčasťou trestného spisu, a to ani v prípravnom konaní, ani v konaní pred súdom, t.j. prípravné konanie ukončené oboznamovaním sa so spisom a následne súdne konanie (prvostupňové i odvolacie) na základe podanej obžaloby prebehlo bez toho, aby sme sa my – obvinení a následne obžalovaní, ako aj konajúce súdy s týmito dôkazmi oboznámili.

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona Najvyšší súd ČSFR v tr. veci 2 Tzf 5/90 rozsudkom zo dňa 19.10.1990 rozhodol, že uznesením NS SR zo dňa 25.4.1983 sp. zn. 1 To 17/83 a v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v náš neprospech. Na strane 8 rozsudku NS ČSFR uvádza, že súdy rozhodli o vine obžalovaných

„na základe skutkového stavu veci, ktorý nebol dostatočne objasnený. Ich rozhodnutia preto nie sú v súlade so zákonom“.

Predmetné uznesenie NS SR, ako aj rozsudok KS v Bratislave boli preto zrušené a KS v Bratislave bolo prikázané, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol. Bolo mu súčasne uložené

„doplniť dokazovanie o doposiaľ neobjasnené okolnosti, už v rozhodnutí bližšie uvedené, a riadiť sa pritom úvahami Najvyššieho súdu ČSFR, ktoré smerujú k zisteniu skutočného stavu veci a hodnoteniu dôkazov založenému na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu pri plnom rešpektovaní práva obvinených na obhajobu a dodržiavaní ostatných princípov trestného konania. Vinu obvinených bude možné posúdiť až po odstránení neúplnosti doterajších skutkových zistení.“

Dôkaz: rozsudok NS ČSFR sp. zn. 2 Tzf 5/90

KS v Bratislave vec v konaní sp. zn. 1 T 36/90 znova prejednal a dňa 20.1.2004 po viac než 13 rokoch vo veci znovu rozhodol. Ani v tomto konaní sa však súd nezaoberal dôkazmi, ktoré boli v danej trestnej veci vykonané medzi začatím trestného stíhania a jeho prerušením napriek tomu, že sme ho o to sústavne žiadali. Pre objektivnosť musíme

konštatovať, že o týchto vykonaných, ale nikdy nám ani súdu nepredložených dôkazoch, sme však ani súd ani my nemali exaktné poznatky. Išlo len o indície, ktoré vyplynuli z výpovedí svedkov na hlavnom pojednávaní, ktorí vypovedali, že po 15.7.1976 prebiehalo vo veci rozsiahle vyšetrovanie, bolo vypočutých veľké množstvo svedkov a bolo zaobstarané veľké množstvo listinných a iných dôkazov. Nikdo však nevedel, kde sa tieto dôkazy nachádzajú, či sa časom nestratili, a či teda vôbec existovali. Boli však silné indície, že tieto dôkazy ukrýva Archív Ministerstva vnútra SR v Levoči, avšak KS v Bratislave nepovažoval za dôležité tieto indície preveriť.

Dôkaz: rozsudok KS v Bratislave sp. zn. 1 T 36/90 zo dňa 20.1.2004

Keďže teda KS v Bratislave nerešpektoval zrušujúci rozsudok NS ČSFR, nedoplnil dokazovanie vo vyššie uvedenom smere a rozhodol v rozpore s na súde vykonanými, resp. v spise sa nachádzajúcimi dôkazmi, zahlásili sme proti jeho rozhodnutiu v ten istý deň odvolanie.

Následne, vedení základnou zásadou trestného práva spočívajúcou v hľadaní a zisťovaní objektívnej pravdy, požiadali sme o nahliadnutie do spisov súvisiacich s prípadom „Kauza Cervanová“ príslušný útvar MV SR. Po dlhšej korešpondencii, kde nám bol spočiatku po dobu cca 4 mesiacov odopieraný vstup do Archívu MV SR v Levoči z dôvodov, že na nahliadnutie do archivovaných spisov nemáme právo, po ráznejšom zásahu našich obhajcov nám nakoniec bol umožnený prístup k archívnym spisom. Pri návšteve archívu a nahliadnutí do časti spisov „Kauza Cervanová“ sme zistili, že **v archíve Ministerstva vnútra SR v Levoči sa pod číslami F/R-013, inventárna jednotka 289, rok 1976 nachádza obrovské množstvo svedeckých výpovedí, ktoré boli uskutočnené riadnym procesným zákonným postupom v období po začatí trestného stíhania vo veci až do prerušenia trestného stíhania, ako aj veľké množstvo listinných dôkazov, ktoré zhromaždili vo veci vyšetrovatelia v tomto období.** Všetky tieto dôkazy sa priamo týkajú vyšetrovania trestného činu vraždy Ľudmily Cervanovej, a vzhľadom na skutočnosť, že boli vykonané krátko po začatí trestného stíhania (a teda krátko po nájdení mŕtvolky neb. Ľudmily Cervanovej), majú pre trestné konanie unikátnu hodnotu. Všetky tieto dôkazy sa však namiesto v trestnom spise nachádzali v archíve založené ad acta.

Navyše, v archíve sa dokonca nachádzajú podania našich obhajcov z roku 1981 (po vznesení obvinenia proti nám), v ktorých títo namietajú proti zákonnosti prebiehajúceho vyšetrovania. Tu už neexistuje žiadny ospravedlniteľný dôvod, prečo boli z trestného spisu vybrané a následne založené do archívu, nakoľko v tomto prípade došlo k manipulácii s trestným spisom už vyšetrovateľmi, ktorí vec vyšetrovali po roku 1981!

Po tomto zistení sme naše odvolania podané proti rozsudku KS v Bratislave dodatočne odôvodnili podaním zo dňa 14.7.2004 a doplnili podaním zo dňa 25.8.2004.

Dôkaz: podanie zo dňa 14.7.2004

podanie zo dňa 25.8.2004

Súčasťou našich odvolaní bolo aj poukázanie na vyššie spomínané dôkazy, o existencii ktorých sme sa definitívne presvedčili po nahliadnutí do archívu Ministerstva vnútra SR v Levoči po vynesení prvostupňového rozsudku. Do archívu sme nahliadli až po vynesení prvostupňového rozsudku z dôvodu, že sme pravdu-povediac neverili, že by sa orgány činné pri vyšetrovaní tohto trestného činu neustále dozorované prokuratúrou boli vôbec dopustili takej nezákonnosti. Aj keď indície svedčili, že bolo v tomto trestnom konaní

vykonaných podstatne viac dôkazov, ako bolo v roku 1982 predložených spolu s obžalobou súdu, domievali sme sa, že tieto boli v rokoch 1978 – 1981 dávno zničené, nakoľko po vznesení obvinenia voči nám sa začali vykonávať úplne nové dôkazy, a to až v roku 1981. V súdnom spise sa zachovali len niektoré dôkazy z roku 1976, ktoré ale boli zrejme niekým starostlivo povyberané a ktoré mohli zapadať do vyšetrovacej konštrukcie, ktorá bola v roku 1981 vybraná ako najvyhovujúcejšia.

Navyše sme boli stále presvedčení, že nie je našou povinnosťou pátrať po dôkazoch, ktoré sa v trestnom spise nenachádzajú, keďže toto je povinnosťou orgánov prokuratúry, ktorú sme na to počas celého 13 ročného súdneho konania upozorňovali!

Je zrejmé, že uvedené dôkazy nachádzajúce sa v archíve boli pôvodne súčasťou vyšetrovacieho spisu ČVS: VV – 38/76, avšak nikdy neboli zaradené do trestného spisu, ktorý nám bol predložený v rámci oboznamovania sa s výsledkami vyšetrovania a ktorý bol následne predložený súdu spolu s obžalobou. A to napriek tomu, že ide o dôkazy v tej istej tr. veci vykonané v rámci jedného trestného stíhania.

Tieto dôkazy boli pritom vykonané bezprostredne po začatí trestného stíhania v predmetnej trestnej veci a s vecou priamo súvisia, keďže majú priamy vzťah k jednotlivým znakom skutkových podstat stíhaných trestných činov. **Bez týchto dôkazov,** ktoré z hľadiska času, kedy boli vykonané (napr. svedecké výpovede účastníkov diskotéky vykonané bezprostredne po začatí trestného stíhania), majú veľkú dôkaznú hodnotu, **sú akékoľvek skutkové zistenia súdu neúplné a nesprávne.**

Napriek vyššie uvedeným skutočnostiam teda dotknuté dôkazy nikdy neboli pripojené k súdnemu spisu, naopak, boli pred nami, ako aj pred konajúcimi súdmi bezprecedentne orgánmi vyšetrovania a prokuratúry **zatajené** a uložené do archívu zrejme v domnení, že nikdy nebudú objavené. Povinnosť ich zadováženia pritom vyplýva aj zo zrušujúceho rozhodnutia NS ČSFR, ktorým je KS v Bratislave i NS SR viazaný (hoci až do roku 2004 nemal nikto okrem vyšetrovacích orgánov a zrejme aj orgánov prokuratúry ani len potuchy, že takéto dôkazy boli vykonané a stále existujú uložené v archíve).

Niektoré z dôkazov nachádzajúcich sa v archíve sme ako súčasť nášho odvolania príkladmo podaním zo dňa 25.8.2004 predložili NS SR, pričom sme žiadali, aby bol súdny spis doplnený o všetky dôkazy nachádzajúce sa v archíve, a to formou zrušenia napadnutého rozsudku KS v Bratislave na neverejnom zasadnutí a vrátenia veci do prípravného konania.

Dôkaz:

- protokol o výsluchu Vojtecha Čukana – vrátnika na internáte Mlynská dolina zo dňa 19.7.1976,
- protokol o výsluchu svedka Jozefa Baču z 23.8.1976,
- protokol o výsluchu svedkyne Veroniky Bačovej z 23.8.1976,
- protokol o výsluchu svedka Jána Košíka z 15.7.1976,
- sťažnosť Dr. Vojtecha Kubála, ustanoveného obhajcu obv. Miloša Kocúra z 24.6.1981

Naposledy sme o to žiadali **na verejnom zasadnutí o odvolaní konanom dňa 13.12.2005**, avšak **senát NS SR sa odmietol s týmito dôkazmi oboznámiť**. Vzhľadom na nezákonnosť takéhoto postupu sme podali spolu s našim obhajcom námietku zaujatosti voči tomuto senátu NS SR.

Dôkazy: Odôvodnenie námietky zaujatosti zo dňa zo dňa 16.12.2005

O námietke rozhodol iný senát NS SR uznesením zo dňa 9.2.2006 č.k. 3 Ndt 47/2005 tak, že predseda senátu a sudcovia nie sú z vykonávania úkonov v predmetnej tr. veci vylúčení. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na § 263 ods. 3 TP, podľa ktorého odvolací súd môže konanie doplniť dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol rozhodnúť o odvolaní. Podľa názoru NS SR:

„V posudzovanej veci odvolací súd považoval dôkazy prezentované obžalovanými v odvolaniach rozsudku súdu prvého stupňa za súčasť ich obhajobných tvrdení (zápisnica o verejnom zasadnutí čl. 4), za tohto stavu pokiaľ senát mal za to, že oboznámenie sa s nimi v rámci oboznámenia sa s odvolaniami obžalovaných je postačujúce na rozhodnutie o podaných odvolaniach nemožno z tohto postupu vyvodiť pochybnosti o nestrannosti a nezaujatosti pre pomer k veci tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 30 ods. 1 Tr. por.“

Dôkaz: Uznesenie NS SR zo dňa 9.2.2006 č.k. 3 Ndt 47/2005

II.

V zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR:

„Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.“

V zmysle čl. 36 ods. 1 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd:

„Každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.“

V zmysle čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.“

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR:

„Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.“

Podľa čl.38 ods. 2 prvá veta uvádza Listiny základných práv a slobôd:

„Každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.“

Nevylúčením predsedu senátu a sudcov z vykonávania úkonov v predmetnej trestnej veci boli porušené naše základné práva a slobody zakotvené v Ústave SR v čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 2, ako aj naše ľudské práva a základné slobody vyplývajúce z vyššie uvedených medzinárodných zmlúv, konkrétne právo na spravodlivý proces (právo na ochranu nezávislým a nestranným súdom) a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, a to z nižšie uvedených dôvodov.

III.

V zmysle rozhodnutia Ústavného súdu ČR II. ÚS 173/01 zo dňa 7.1.2004:

„Okolnosť, že finančné orgány nezaradili uskutočnený sporný dôkaz do spisového materiálu, nedali sťažovateľke možnosť sa k nemu vyjadriť a nehodnotili ho vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi, mala reálny vplyv na zistenie skutočného stavu veci a následne na správne právne posúdenie veci do tej miery, že zasiahla do ústavného práva na spravodlivý proces. Súčasná právna úprava nepozná inštitút predbežného výberu dôkazov. Príslušné orgány nie sú preto oprávnené vykonávať podľa vlastných kritérií predbežnú selekciu dôkazov a upravovať s jej využitím dôkaznú situáciu podľa vlastnej voľby, prípadne z daných dôkazov preferovať tie, ktoré potvrdzujú zvolanú skutkovú verziu.“

Dôkaz: rozhodnutie Ústavného súdu ČR II. ÚS 173/01 zo dňa 7.1.2004

Uvedené rozhodnutie ÚS ČR síce reaguje na postup finančných orgánov, avšak je zrejmé, že záver o neexistencii predbežného výberu dôkazov sa vzťahuje na všetky orgány. Napokon, taký istý záver vyslovil ÚS ČR aj pre oblasť trestného práva, a to vo svojom rozhodnutí III. ÚS 617/2000 zo dňa 4.10.2001. Vyslovil v ňom zároveň záver, že **v ústavne súladnom konaní nemožno opomenutím niektorého z vykonaných dôkazov vziať za preukázanú skutkovú verziu, ktorá v opomenutých a teda nevyhodnotených dôkazoch nemá oporu.**

Dôkaz: rozhodnutie Ústavného súdu ČR III. ÚS 617/2000 zo dňa 4.10.2001

Je zrejmé, že uvedené rozhodnutia ÚS ČR možno v plnom rozsahu vziať na vedomie aj na trestné konania v SR, keďže ani trestnoprávne predpisy SR predbežnú selekciu dôkazov neumožňujú. Neexistencia predbežného výberu dôkazov oblasti trestného práva vyplýva napr. z nasledovných ustanovení:

Podľa § 166 ods. 1 Tr. poriadku platného do 31.12.2005:

„Ak vyšetrovateľ uzná vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie obžaloby, oboznámi obvineného s výsledkami vyšetrovania, predloží mu vyšetrovacie spisy na preštudovanie a poučí ho o jeho práve navrhnúť doplnenie vyšetrovania.“

Podľa § 176 ods. 1 prvá veta Tr. poriadku platného do 31.12.2005:

„Ak výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu a pripojí k nej spisy a ich prílohy.“

Podľa § 234 ods. 1 prvá veta a ods. 3 Tr. poriadku platného od 1.1.2006:

„(1) Ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu, pripojí k nej spisy, ich prílohy a dôkazné predmety.

(3) Spis obžaloby obsahuje najmä rozhodnutia orgánov prípravného konania o úkonoch, zápisnicu o výsluchu obvineného, poškodeného, svedka a všetky dôkazy týkajúce sa veci.“

Podľa § 2 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 618/2005 Z.z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi:

„Všetky písomnosti, ktoré sa vzťahujú na tú istú vyšetrovanú trestnú vec (podania, zápisnice, záznamy, rozhodnutia a pod.), tvoria vyšetrovací spis, ktorý sa zakladá po prijatí prvého podania vo veci.“

Právny poriadok SR teda takisto nepozná inštitút predbežného výberu dôkazov. Príslušné orgány nie sú oprávnené vykonávať podľa vlastných kritérií predbežnú selekciu dôkazov a upravovať s jej využitím dôkaznú situáciu podľa vlastnej voľby, prípadne z daných dôkazov preferovať tie, ktoré potvrdzujú zvolenú skutkovú verziu.

V danom prípade však jednoznačne k predbežnej selekcii dôkazov došlo, pretože orgány činné v trestnom konaní nezradili do nášho spisového materiálu dôkazy, ktoré boli riadne a zákonným spôsobom vykonané po začatí trestného stíhania v predmetnej trestnej veci.

Z uvedeného dôvodu sme nemali možnosť sa k týmto dôkazom vyjadriť a KS v Bratislave ich nemohol hodnotiť vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi. Táto skutočnosť mala reálny vplyv na zistenie skutočného stavu veci a následne na správne právne posúdenie veci KS v Bratislave do tej miery, že zasiahla do nášho ústavného práva na spravodlivý proces.

IV.

O nápravu vyššie popísanej situácie sme sa domáhali v rámci odvolacieho konania na NS SR, teda v čase, kedy sa preukázala existencia v minulosti vykonaných a následne zatajených dôkazov. **Senát NS SR sa však týmito dôkazmi odmietol aj napriek vyššie uvedenému zaoberať, čím dal vlastne najavo, že bude postupovať nezákonne.**

Týmto svojím postupom senát NS SR hrubým spôsobom ignoroval viaceré ustanovenia Trestného poriadku, čím spochybnil svoju nezaujatosť a nestrannosť v rozhodovacom procese o našej vine a nevine a vyvolal odôvodnené pochybnosti o svojej nezaujatosti pre pomer k veci v zmysle § 30 ods. 1 Trestného poriadku.

Svojím postupom nás vlastne NS SR obral o možnosť, aby tieto dôkazy boli hodnotené nezávislým a nestranným súdom, na ktorý máme právo, napriek tomu, že v predmetnej trestnej veci boli tieto dôkazy orgánmi činnými v trestnom konaní vykonané. Takýto postup je nevyhnutné považovať za zásah do nášho práva na spravodlivý proces a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sme nadobudli vážnu pochybnosť o tom, či senát NS SR dokáže vo veci objektívne, nezaujato, nestranne a spravodlivo rozhodnúť, preto sme vzniesli voči nemu námietku zaujatosti.

V.

Podľa § 30 ods. 1 TP platného do 31.12.2005:

„Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci, vyšší súdny úradník, probačný a mediačný úradník, prokurátor, vyšetrovateľ, policajný orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.“

Podľa § 31 ods. 1 TP platného od 1.1.2006:

„Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.“

V zmysle právnych viet rozhodnutia samotného NS SR, sp. zn. 5 To 31/2004, publikovaného v časopise Zo súdnej praxe pod č. 56/2004:

- „I. Všeobecné súdy poskytujú ochranu ústavnosti a zákonnosti tým, že v konaní postupujú a rozhodujú v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi normami trestných kódexov, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na ochranu nezávislým a nestranným súdom.*
- II. Dôvodne možno mať pochybnosť o nezaujatosti predsedu senátu alebo senátu pre pomer k veci, ak súdne konanie evidentne prebieha za takých okolností, ktoré opodstatnene vyvolávajú podložené pochybnosti o správnosti a zákonnosti procesného postupu, ktorými sa garantuje právo na obhajobu a navonok sa prejavuje objektívnosť a nestrannosť súdu.“*

V odôvodnení vyššie uvedeného rozhodnutia NS SR uvádza:

„Všeobecné súdy poskytujú ochranu plynúcu z citovaného článku ústavy (má sa na mysli čl. 46 ods. 1) tak, že postupujú v konaní, súc viazané procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu. Obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho

obsahom je aj zákonom upravené relevantné konanie súdov Slovenskej republiky. **Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Ak teda súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu.** Konanie a rozhodovanie súdu nielenže musí byť spravodlivé, objektívne a nestranné, ale aj navonok sa takým musí javiť. Preto súdne konanie nesmie prebiehať za takých okolností, ktoré sú spôsobilé vyvolať podložené pochybnosti o správnosti procesného postupu o spravodlivosti, objektívnosti a nestrannosti súdu. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu a Dohovorom garantovaného práva na spravodlivý proces, z čoho vyplýva, že nemožno neprávom garantovať právo.“

Dôkazy: rozhodnutie NS SR, sp. zn. 5 To 31/2004

V súlade s predmetným rozhodnutím samotného NS SR je teda v tomto prípade jednoznačne daný dôvod na vylúčenie predsedu senátu a sudcov z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci vedenej na NS SR, napriek tomu však NS SR našej námietke nevyhovel.

Z odôvodnenia rozhodnutia o námietke vyplýva, že naše poukazovanie na dôkazy, ktoré sa nachádzajú v archíve MV SR v Levoči, považuje NS SR za návrhy na doplnenie dokazovania a postup namietaného senátu NS SR za využitie zákonnej možnosti toto doplnenie odmietnuť. V súlade s vyššie uvedeným však, keďže ide o dôkazy, ktoré už boli v predmetnej trestnej veci vykonané (v čase po začatí trestného stíhania do jeho prerušenia), je rozhodnutie NS SR o námietke nezákonné, keďže jednak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a zároveň legalizuje nezákonnosť postupu namietaného senátu NS SR.

Ako sme už uviedli vyššie, týmto svojím nezákonným rozhodnutím o námietke súd porušil naše ústavné práva, predovšetkým právo na nestranný súd, vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

Účelom predmetného ustanovenia sa už v nedávnej minulosti Ústavný súd SR zaoberal napr. vo svojom rozhodnutí **III ÚS 24/05**, v ktorom konštatuje, že súd musí mať ústavou výslovne určenú kvalitu, t.j. musí byť nezávislý a nestranný. Podľa názoru Ústavného súdu SR:

„Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. ... Nie je možné uspokojiť sa len so subjektívnym hľadiskom nestrannosti, ale je potrebné skúmať, či sudca poskytuje záruky nestrannosti aj z objektívneho hľadiska. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa taký aj objektívne javiť v očiach strán. Spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že má byť vykonávaná (Delcourt v. Belgicko – rozsudok európskeho súdu zo 17. januára 1970). Sudca sa má objektívne javiť v očiach strán, že je nestranný, a zároveň musí byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti. ... Objektívny prístup spočíva v otázke, či nezávisle na osobnom správaní sudcu určité overiteľné skutočnosti neumožňujú pochybovať

o jeho nestrannosti. V tomto smere i zdanie môže byť dôležité. Mal by byť vylúčený každý sudca, u ktorého sa možno oprávnene obávať, že mu chýba nestrannosť.“

V danom prípade skutočnosť, že sa namietaný senát NS SR nezákonne odmietol oboznámiť sa s dôkazmi, ktoré boli v trestnej veci riadne vykonané (t.j. nejde o návrhy na vykonanie nových dôkazov), tieto zaradiť do trestného spisu, s týmito oboznámiť obžalovaných a tieto v zmysle zásady verejnosti a bezprostrednosti trestného konania pred súdom vykonať, je jednoznačne vonkajšou objektívnou a overiteľnou skutočnosťou, ktorá v očiach sťažovateľov vyvoláva pochybnosti o jeho nestrannosti. Možno sa totiž oprávnene obávať, že senátu NS SR, ktorý porušuje trestnoprávne predpisy, chýba nestrannosť.

Senát by takto nemusel postupovať v prípade, že by na neverejnom zasadnutí vec vrátil do prípravného konania s pokynom, že tak má urobiť prokurátor, čo sa však nestalo.

Otázkou nestrannosti sa Ústavný súd SR zaoberal aj v rozhodnutí **III ÚS 16/00**.

Dôkazy: rozhodnutie ÚS SR, III ÚS 24/05
rozhodnutie ÚS SR, III ÚS 16/00

Našej námietke malo byť vyhovené aj vzhľadom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva („Súd“), v zmysle ktorej trestné konanie nemôže byť spravodlivé pred súdom, ktorý je, alebo sa javí byť zaujatý (**Van de Hurk v. Holandsko, 1994**). Nestrannosť musí byť preukázaná subjektívnym aj objektívnym testom nestrannosti. Subjektívna zložka sa zaoberá osobným presvedčením sudcu v danom prípade. Objektívna zložka zahŕňa posudzovanie pochybností obvineného o nestrannosti súdu, vrátane posúdenia toho, či súd ponúka dostatočné garancie vylučujúce akékoľvek legitímne pochybnosti ohľadom jeho nezaujatosti. Ak príslušný tribunál nespĺňa čo i len jednu zložku tohto testu, považuje sa za zaujatý (**Hauschildt v. Dánsko, 1989**). Skutočnosť, že zdanie nezaujatosti prezentované navonok nie je pre Súd pri posudzovaní nestrannosti národných súdov rozhodujúce, bola preukázaná napr. v prípade **Sander v. United Kingdom (2001)**. Nestrannosť sudcu znamená, že sudca nemá predsudky a nie je zaujatý. Spravodlivý proces je nemožný, ak súd je zaujatý, alebo budí dojem zaujatosti voči obžalovaným. Súd v rozhodnutí vo veci Hauschildt v. Dánsko z 24.5.1989 uvádza, že: „V súlade s objektívnym testom musí byť zistené, bez ohľadu na správanie sudcu, či existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu vzbudiť pochybnosti o nestrannosti sudcu. V tejto súvislosti aj samotné zdanie nedostatku nestrannosti môže byť dôležité. V stávke je dôveryhodnosť súdu, ktorú v demokratickej spoločnosti súdy musia vzbudzovať vo verejnosti, a čo je prioritné, ak ide o trestné konanie, musia ju vzbudzovať najmä u obvinených. Z tohto dôvodu, akýkoľvek sudca, vo vzťahu ku ktorému existuje legitímny dôvod na obavy z nedostatku nestrannosti, musí byť vylúčený“. K rovnakému záveru Súd dospel aj vo svojom rozhodnutí vo veci **Fay v. Rakúsko (1993)**, ako aj v ďalších rozhodnutiach (**Piersack v. Belgicko, 1982, Delcourt v. Belgicko, 1970, Padovani v. Taliansko, 1993**).

Dôkazy: rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva uvedené vyššie

VI.

Ďalšie mimoriadne závažné porušenie práva na spravodlivé súdne konanie vidíme v porušení princípu „rovnosti zbraní“. Tento princíp bol prvýkrát spomenutý pred Európskym súdom pre ľudské práva v prípade Neumeister a odvtedy je základnou črtou článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vyžaduje spravodlivú rovnováhu medzi stranami a vzťahuje sa na občianske aj na trestné konanie. Posudzuje sa predovšetkým vo vzťahu k čl. 6 ods. 3 (d) Dohovoru, t.j. k právu oboch strán rovnocenne predkladať dôkazy vo svoj prospech.

V čase, keď sa v pôvodnom konaní v osemdesiatych rokoch vykonávali dôkazy, procesná rovnosť neexistovala, čo jednoznačne potvrdil aj zrušujúci rozsudok NS ČSFR konštatujúc, že neboli vykonané dôkazy navrhnuté obhajobou a dokazovanie bolo zámerne neúplné v neprospech obhajoby. V tomto čase na jednej strane stál nedotknuteľný mocenský aparát s verejne nekontrolovateľnými právomocami a na druhej zopár jednotlivcov, ktorí sa nemohli brániť. Jedna procesná strana bola neopodstatnene zvýhodnená a prezentovala dôkazy, pričom z pozície moci zabránila druhej strane urobiť to isté.

Na margo jednostrannosti dôkazov NS ČSFR prikázal KS v Bratislave vykonať ďalšie dôkazy, ktoré by umožnili aj druhej procesnej strane získať rovnocenné postavenie. KS v Bratislave však vo svojom rozsudku na viacerých miestach konštatuje, že navrhnuté dôkazy vykonať nemohol. Preto neboli nikdy vypočutí spoluväzni, ktorí mohli potvrdiť výpovede odsúdených o nátlaku zo strany spoluväzňov pri získavaní priznávajúcich výpovedí, neboli získané analýzy vzoriek vody, ktoré mohli vyvrátiť vyšetrovaciu verziu o utopení poškodenej v jazierku, nebol vykonaný vyšetrovací pokus ohľadne možnosti dohľadnosti v mieste únosu poškodenej, ktorý by mohol vyvrátiť svedectvo viacerých kľúčových svedkov, resp. úplne vyvrátiť svedectvo svedka Urbánka a celú vyšetrovaciu verziu scenára únosu poškodenej, nebol urobený časový snímok cesty korunnej svedkyne Barčíkovej, rod. Zimákovej, rozvedenej Vozárovej, ktorý by mohol potvrdiť, že túto cestu nebolo možné v roku 1976 absolvovať v časovom rozvrhu predloženom vyšetrovateľmi, a tak spochybniť svedectvo, ktoré svedkyňa síce v plnom rozsahu odvolala (za čo bola odsúdená na tri roky odňatia slobody), ale na základe ktorého boli sťažovatelia odsúdení.

V roku 2004 označil KS v Bratislave výpovede svedkov z tohto obdobia (1981-1982) za vierohodné, ignorujúc tak fakt, že obžalovaní nemali možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom v čase ich získania, brániť sa proti nim, vyvracať ich a predkladať svoje obhajobné dôkazy, ako aj ignorujúc princíp rovnosti zbraní a zásady prevzaté do nášho právneho poriadku po pristúpení k Dohovoru a k ďalším medzinárodným dokumentom. Konštatovanie KS v Bratislave v rozsudku, že *„Najvyšší súd Českej a Slovenskej federatívnej republiky nekonštatuje nezákonnosť dovtedy vykonaných dôkazov, ale ich neúplnosť, resp. že súd v prvom konaní vyhodnotil niektoré dôkazy bez toho, aby ich vykonal“*, je zavádzajúce. NS ČSFR v zrušujúcom uznesení výslovne uvádza: *„Všeobecnou vadou v postupe Krajského súdu a Najvyššieho súdu je ich nesprávny prístup k obhajobe obvinených. Bola v niektorých prípadoch bez akéhokoľvek preverenia odmietnutá a dôkazy, ktorými mohla byť overená, neboli vykonané. Obhajoba obvinených bola v týchto prípadoch posudzovaná len vo svetle dôkazov, ktoré vyznievali jednostranne v neprospech obvinených. V dôsledku toho bola obhajoba obvinených a priori považovaná za nevierohodnú a odmietnutá.“*

Obžalovaní tak boli obratí o možnosť oprieť sa o dôkazy v ich prospech, a to tak v predchádzajúcom konaní, ako aj súčasným súdom (ktorý jednak nevykonal dôkazy, ktorých vykonanie mu NS ČSFR uložil, ako ani nebral do úvahy už prv riadne vykonané dôkazy, i keď v čase rozhodovania KS v Bratislave nebola preukázaná existencia zatajených dôkazov). Už len vzhľadom na tieto skutočnosti je nemožné dosiahnuť rovnosť zbraní, a teda

ani spravodlivý proces v tejto veci. Niektoré úkony sa už nikdy nebudú dať opakovať a voči niektorým vykonaným úkonom sa už nikdy nebude dať účinne brániť.

Senát NS SR okrem oboznámenia sa s vykonanými dôkazmi odmietol vykonať výsluch znalca, ktorého znalecký posudok mu bol riadne procesným postupom predložený v rámci odvolacieho konania. Európsky súd pre ľudské práva sa v prípade **Bönisch v. Rakúsko (1985)** zaoberal nerovnocenným zaobchádzaním so súdnym znalcom obhajoby a súdnym znalcom obžaloby. To, že v tomto prípade súdnemu znalcovi, ktorý mohol značnou mierou prispieť k objasneniu veci, nebol vôbec daný priestor prezentovať svoje závery, je exemplárnym porušením princípov rozpracovaných Súdom.

Európsky súd pre ľudské práva sa k vykonávaniu dôkazov v prospech obžalovaných vyjadril aj v prípade **Vidal vs. Belgicko (1992)**. Súd tu konštatuje platnosť všeobecného pravidla, že je na národných súdoch posudzovať dôkazy prekladané obvinenými, ako aj ich relevantnosť. Súd nepožaduje vypočutie každého svedka navrhnutého obvinenými; jeho primárnym cieľom však je ... rovnosť zbraní (**Engel a i. v Holandsko, 1976**). Úlohou Súdu je posúdiť, či príslušné konanie, posudzované ako celok, bolo spravodlivé. V prípade Vidal v. Belgicko, ktorý predstavuje paralelu s prípadom, ktorý je predmetom tejto sťažnosti, bolo rozhodnuté, že právo na obhajobu bolo porušené v takom rozsahu, že sťažovateľovi bolo popreté právo na spravodlivý proces, t.j. došlo k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Dôkaz: rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva uvedené vyššie

NS SR tým, že odmietol prihliadnúť na vykonané dôkazy označené v odvolaní proti rozsudku KS v Bratislave (tým že odmietol tieto zaradiť do trestného spisu v čase, keď ich existencia bola už preukázaná), ako aj vykonať tieto dovtedy zatajené dôkazy, potvrdil, že bude ďalej pokračovať v posudzovaní veci na základe dôkazov predložených stranou v procese neopodstatnene zvýhodnenou, a prenášať tak porušovanie zásady rovnosti zbraní do ďalších stupňov konania. Je veľmi otázne, či vzhľadom na pochybenia spreď roku 1990, 13-ročné priesťahy v konaní spôsobené KS v Bratislave po roku 1990 (deklarované aj Ústavným súdom SR) a vyššie uvedené skutočnosti ešte vôbec môže byť nastolená rovnosť zbraní, najmä keď postup NS SR svedčí o opaku.

VII.

V zmysle čl. 127 ods. 1 Ústavy SR:

„Ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.“

V danom prípade nie je daná právomoc žiadneho iného súdu, ktorý by mohol poskytnúť ochranu našich práv a slobôd, ktorých porušenie v tejto sťažnosti namietame. Proti uzneseniu NS SR č.k. 3 Ndt 47/2005 zo dňa 9.2.2006 nie je v zmysle poučenia prípustná sťažnosť.

Túto ústavnú sťažnosť podávame v zákonnej lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti predmetného uznesenia NS SR.

VIII.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľa navrhujeme, aby Ústavný súd SR nasledovne

rozhodol:

1. *Základné právo Ing. Pavla Beďača, nar. 27.9.1954, trvale bytom Mostná 9, Nitra, Ing. Františka Čermana, nar. 29.11.1950, trvale bytom Tabaková 1, Bratislava, Ing. Miloša Kocúra, nar. 05.04.1954, trvale bytom Župné námestie č. 1, Nitra, Ing. Milana Andrášika, nar. 18.07.1951, trvale bytom Slávičie chodníky č. 21, Nitra, Stanislava Dúbravického, nar. 13.02.1954, trvale bytom Hviezdna 4, Nitra a Juraja Lachmana, nar. 25.10.1953, bytom Piaristická 3, Nitra domáhať sa svojho práva na nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, č. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Ndt 47/2005 zo dňa 9. februára 2006 porušené bolo.*
2. *Zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Ndt 47/2005 zo dňa 9. februára 2006 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a rozhodnutie.*
3. *Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľov do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.*

IX.

Ako sme už uviedli, proti napadnutému uzneseniu NS SR nie je prípustná sťažnosť. Je však zrejmé, že vykonávaním úkonov odvolacieho konania v tejto trestnej veci zaujatým senátom by nám mohla vzniknúť len veľmi ťažko reparačiteľná ujma, pričom vzhľadom na dĺžku trvania tohto konania (16 rokov) by bola vzniknutá situácia (ak by úkony vykonával senát, o ktorom bude následne konštatované, že je zaujatý) neúnosná, keďže by toto konanie mohla opäť neúmerne predĺžiť, a tak oddialiť definitívne vynesenie spravodlivého rozhodnutia v tejto veci, ktoré konečne nastolí stav právnej istoty. V súčasnosti však vznik takejto situácie hrozí.

Podľa § 52 ods. 2 zákona o ÚS:

*„Ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; **najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.**“*

Z uvedeného dôvodu sťažovatelia navrhujeme, aby Ústavný súd SR podľa § 52 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov rozhodol o nasledovnom

dočasnóm opatrení:

„Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby sa zdržal vykonávania úkonov odvolacieho konania v trestnej veci obžalovaného Ing. Miloša Kocúra a spol. vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 To 36/2004, a to až do skončenia konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.“

V Bratislave dňa 15.3.2006

Ing. František Čerman
Ing. Pavel Beďač
Ing. Miloš Kocúr
Ing. Milan Andrášik
Stanislav Dúbravický
Juraj Lachman